

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP.
SELMEC-BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS ÉRTESSÍTŐJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések megállapodás szerint számítanak.
Nyitlert díja soronként 20 fillér.

Feliról szerkesztő és lapigazgató:
KUTI ISTVÁN.

Az expediciót s hirdetéseket illető reklamációk a lapkezelő
Joerges Ágost özvegye és fia
céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

A városok eladósodása.

(K. B. L.) Tisza István élesszemehamarbelátott abba a nehéz helyzetbe is, a melybe a városok az évtizedeken át folytatott helytelen vagy könnyelmű gazdálkodás folytán jutottak, s most úgy látszik ezeken is segíteni, de legalább is javítani akar. Vidéki nagy városaink hivatala volnának arra, hogy az ország apró empiriáit megvizsgálják, ahonnan egészséges, nemzetes fejlődés látként az ország szíve felé, ahelyett pedig folyton anyagi gondokkal küzdő, s így igazi hivatásnak alig élő városaink vannak, ahol legfeljebb a helyi patriotizmus uralkodik. A városok eladósodása évtizedek alatt történt, s így az alig volt észrevehető, sőt az adósságszinálás oly esetben, amikor a felvett kölcsön helyesen, jövedelmezően volt befektetve — legtöbbször befűtve, — indokolt és szükséges is. Aki azonban a városok *belső gazdálkodását ismeri*, jól tudja, hogy az igen ritkán történt, mert ha így lett volna, akkor a pótlódó olyan hiányszert gyorsasággal nem emelkedett volna, mint pl. Szonokon, Komáromban és Marosvásárhelyen, ahol 103%, illetve 88% és 83% a pótlódó.

A vidék eladósodását részben *egyges kormányok is okozták*. Számítalan példát tudunk, hogy akárhány város erejét meghaladó áldozatot hozott, hogy pl. a kaszárnyát, a törvényszéket esetleg a gymnasiumot megkaphassu, melyre a «másik» város is aspirál. A kaszárnyákkal is így vagyunk, a hadügyi kormány egy-két század katonaságot 3—400.000 ftos kaszárnyákkal követelt, s a jó vidék megépítette ezeket a palotaszerű kaszárnyákat, azt híven, hogy ezzel a helyi piac forgalma is

emelkedni fog. Tessék körülkérni, mennyire nyögik itt-ott egy kaszárnya építés «előnyeit», s ezzel szemben a katonaság állandóan hálátlan marad, sőt később — van rá példa — valóságos csapás lett némely helyeken.

Mielőtt a gondolatokat e téren tovább fűzők, leközlöjök magyar városaink egy nagy részének anyagi helyzetét, úgy, miként az a múlt évben fennállott; leközlöjök egyben a szükséglet fedezésére igénybe vett pótlódó kölcsönt is, mert annak ismerete nélkül a levoni következtetés tökéletlen volna.

A város neve	Adósságaink összege koronákban	Ingatlan- nak értéke koronákban	Községi pótlódó számlákban
Kassa	7972660	11901891	64
Baja	1773980	2300000	79
Zombor	1648300	6488800	70
Temovar	4847074	8691180	36
Kolozsvár	803921	3828509	62
Debrecen	10445676	56829793	38.5
Ujvidék	1547000	4972357	60
Szeged	13607232	35697504	50
Selmecbánya	1364900	2400000	78
Győr	5934600	9183435	58
H.-M.-Vihely	2778282	5498695	65
Pécs	6940414	9726442	55
Sopron	6718000	6800854	44
Vetcs	2037000	7035503	76
Komárom	2000000	3882516	83
Panosora	2947000	2834657	80
Nagyvárad	7950490	10812276	47
Szabadka	7520000	3078965	57.5
Poszony	9821200	13790482	30
Kecskemét	12374000	8678814	15
M.-Vásárhely	2070000	1862950	83
Sz.-Németi	8739000	8597585	84
Arad	4512610	7878885	61
Összesen eos.	140000000	280000000	62.6% átlag

A városok helyzetét vizsgálva tanulságos összehallítást kapunk, pl. Arad városa adósságai tekintetében a *szab. kir. városok között* 11-ik

helyen, ingatlan vagyonát illetőleg 12-ik helyen áll; 11 városnak pótlódója nagyobb Aradénál. A legkedvezőbb arány adósság és ingatlan vagyon között mutatkozik Debrecennél, mely város ingatlan vagyona adósságát 5:3-szor mulja felül; Szabadka vagyona 4:8-szer Zombor városát 3-szor, Vercsoé 2:0-szor, Ujvidék 2:8-szer nagyobb adósságánál. Kétszer annyi vagyona, mint adóssága van Szegednek, Győrnek, H.-M.-Vásárhelynek, Komáromnak, Szatmár-Németinek; ingatlan vagyon és tartozás között legkevésbé egyensúlyt tart Kassán, Baján, Kozsárdon, Selmecbányán, Pécsen, Sopronban, Nagyváradon, Pozsonyban és Aradon, mely városok kivétel nélkül aktívok; passzív mérleget mutat fel Panosora, Kecskemét és Marosvásárhely, mely városokban a tartozás az ingatlan vagyonat meghaladja.

Mindenütt csak ingatlan vagyonról lévén szó, a kimutatás a városok anyagi helyzetéről csak hozzávetőleges tájékoztatást nyújt, mert míg egy részről a felsorolt vagyonérték csak a hasznot hajtó ingatlanokat veszi számításba, tehát az ugyancsak ingatlan vagyon képező közintézmények abban ben foglaltva nincsenek, másrésztől nem öleli fel a városnak egyéb jövedelmi forrásait, a melyeknek hozama visszatökésítve, sok helyütt a városoknak ingatlan vagyonértékét felmulja.

Ugyanazért volt volna a városoknak gazdasági helyzetét, s főleg azoknak hitelképességét azon arányból megítélni, mely a közzított kimutatás egyes tételei között fennáll, mert p. o. Kecskemét városa, bár másfélszer annyi adóssága van, mint ingatlan vagyona, mégis csak 15 százalékos pótl-

Az Asszony.

(A „Selmeczbányai Híradó” eredeti tárcája.)

— Itta: Tassonyi Ernő. —

(Folyt.)

Baráth Elemér a szép Lidiaval szemben is épen olyan volt, mint a többi asszonnyal. Hideg, kifogástalanul udvarias. Pedig mindjárt az első találkozásánál, amikor szeme összeillant annak a szép asszonnyal a szemével, érezte, hogy ezt az asszonyt tudná igazán, számítás, megalkuvás nélkül szeretni.

A békavérű emberek józan megfontolással szeretnek. Hónapokon, gyakran éveken át megfigyelik a nőt évről-évre s csak ezután, mint a számitó, körül tekintő vizsgálódásnak eredménye, ébred szívökben a szerelem. Az ilyen emberek nem ismerik a szerelem igazi gyönyörűségét...

A szevedőities, heves vérmérsékletű férfiak hirtelen, szinte szempillantás alatt szeretnek bele az asszonyba... Az ember lelkét az ellenzés gőreségén keresztül vizsgálódó balgatag bölcsék az ilyen hirtelen támadt szerelmet hamar elmulnóknak helyegzték. Pedig nem úgy van egészen a dolog. A szerelem klektánát nem lehet jól, rosszul megalkotott pszichológiai tantételekből megállapítani... Igen sok ember hordozza mosolygó arcal koble melykén egész életén keresztül egy

ilyen hirtelen nagyra növekedett szerelmnek a bánatát...

És milyen fenségesen nagszerű ennek a hirtelen támadt szerelmnek a megszületése...

Már a porban játszódozó fiú gyermeknek lelkében ott szenderog az ideálnek képe... Játsozó-lársái, a szűzke, barna leánykák között igyekszik reáakadni... Majd nő, formálódik lelkében az ideálnek magasztos képe, amíg viruló ifjává fejlődik...

Napról-napra növekvő vágyalvat keresi azt a nőt, akibe már régóta szerelmes... Szébbnél-szebb leányok, kívánatosabbnál-kívánatosabb asszonyok között jár-kél... Egyik sem az igazi... Egyike sem tud szerelmes lenni. És amikor a tárgyaltan szerelm be nem lett vágya következtében már-már vánehezük lelkére az életgyözetel busongó szomorúsága —: egyszercsak keret szorít egy szerelmeset, piruló leánynyal, vagy egy ka-cér, izgatott asszonnyal és keresztülvillámlik rajta a szerelem; megrendíti egész valóját, lángra lobbantja vágyódó szívét. Mindjárt az első találkozásánál kialakul lelkében a reménylő, sóvárgó, epedő szerelem édesen fájdalmas érzése...

Ilyenformán járt Baráth Elemér is. Az első pillanatban beleszeretett Hetey Lidia, de nagy akaraterejével uralkodott magán s vele szemben is megírte a közömbösségnek látszatát,

Majdnem egy esztendő mulott el. A szép asszony, meg a fiatal mérnök csak sejtették egymás érzelmeit... Mennyi gyönyörűség van az ilyen sejtő, remélő szerelmeben! A gyöngéd, mély érzésű lelek a gyönyörnek megszámlálhatatlan változatán mennek keresztül a vágyódó, sejtő, bizonytalan szerelmnek ideje alatt... A szerelem tulajdonképpen a vallomásig igazi szerelm, azután egy mohá, önző vágy. Magunké akarkik tenni mindenáron azt, akit szeretünk... A sejtő, remélő szerelm boldog abban a tudatban, hogy szeret. Pusztán a maga érzése tölti el édes gyönyörűséggel... Nekem úgy tünik föl, hogy a szerelem tüde lohad a vallomással... Az ember nem olyan boldog, ha biztosan tudja, hogy szeretik; mintha azt csak sejtő. Olyanformán vagyunk a szerelmelem, mint a regényekkel... Csak addig érdekelnek bennünket, amíg a főhős imádottjáté lesz. Sokszor csak az első esőik...

Baráth Elemér azonban nem-igen azért nem tett kísérletet a szép asszony meghódítására, mert a sejtő, remélő, szerelm bizonytalanságot édesbölcsnek tartotta a bevallott szerelm féligmeddig betett vágyánál... A szerelmes ember nem igen bölcselkedik. Vagy, ha bölcselkedik is, meggyöződésből kiközkeleti egy édes mosolygás, egy hamiskás kacintás. Hanem Baráth Elemérben volt egy kevés ügyetlenség, mint azokban az emberek-

adót szed; bizonyosául annak, hogy a városnak egyéb és oly hatalmas jövedelmi forrásai vannak, hogy polgárainak nagyobb megterhelésétől menthető, dacára annak, hogy évi kamatleírta 600.000 koronát jóval felülhaladja; így pld. Aradnak aktív gazdasági helyzete kitűnik azon számadatból, hogy a fentebb kimutatásban foglalt ingatlanértékekhez további 4-2 millió oly ingó (jogokból álló) érték csatlakozik, mely egyes jövedelmeknek 5 százalékos visszatérítéséből származik.

Minket természetesen a mi városunk helyzete érdekelt. A fenti vagyonskimutatás szerint nem állunk épen a legrosszabbal a törvényhatósági városok között ám azok előtt, akik városunk ipari és kereseti viszonyait nem ismerik, feltűnhet a pótdátó magassága s a feleletesen gondolkodók, azt hishik, hogy horribilis nagy az a summa, amit 78% pótdátó jövedelmez.

Keeskmétnék 15%, a pótdátója, ám ez a 15% sokkal nagyobb összeget tesz ki, mint a mit 78%-os pótdátónk, mert nálunk igen-igen kicsi az állami adó összege, amely után a pótdátó kivételt. Selmecebányán 1% pótdátó 900 koronát tesz ki, Keeskmétnén legalább 5000 korona. Selmecebányán a 78% pótdátó mintegy 70000 koronát tesz ki ez a összegből Selmecebányán csak kulturális célokra 50000 koronánál többet ad ki.

Nem régen Kolozsvár s Arad városok, amelyek pedig sokkal jobb viszonyok között vannak, iskoláik államosítását kérték. Nem tudjuk megérteni, hogy miért ne kérelmezte ezt Selmecebánya városa, ahol jól tudjuk alig-alig képes fizetni a polgárság a pótdátót. Ha iskoláink államosításával csak 20-25% pótdátó csökkentés lenne, ez is nagy könnyebbség volna polgárságunkra nézve. Kár minden napért, amelyet az arra hivatottak anélkül töltenek el, hogy ne foglalkoznának iskoláink államosításának ügyével.

Abban reménykedni, hogy az állam segíteni fog a városoknál, mi őszintén megvallva, dacára a felfias miniszterelnök ígéretének, ez idő szerint hiába valónak tartjuk.

Az ország a sok hadügyi kiadások, a lavina módon megindult fizetés javítási költségek mellett nem bírhatja meg a városok segélyezését is, s ha meg is fog történni, csak évek múlva van rá kilátás, s addig még is segíthetnénk magunkon úgy a mint lehet, másképp pedig nem lehet csak iskoláink államosításával.

Selmecebánya és Délbányára szab. kir. város t. Községének

Selmecebánya

A megakadt vasúti forgalom helyreállítására alkalmából folyó évi május hó 10-én tartott közgyűlésükből, 4271. szám alatt a kormányhoz intézett meleghangú üdvözléért fogadják úgy a magam, valamint minisztertársaim nevében őszinte köszönetünket. Biztosíthatom a város t. közönségét, hogy a felterjesztésükben foglaltak komolyságától a kormány is át van hatva, és hogy azért az e tekintetben szükséges intézkedések előkészítése különös gondoskodása tárgyát fogja képezni.

Budapest, 1904. évi június hó 3-án.

Hazafias üdvözléttel

Tiszta s. k.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Személyi hírek. *Heinicz* Hugó orsz. képviselő a múlt szerdán visszautazott a fővárosba a képviselőház ülésére. — *Helmböcher* Nándor az ipolysági kir. törvényszék elnöke a múlt héten a helyi kir. járásbírószág vezetőségének meggyűlésására idékezett. — *Aigner* Sándor budapesti műépítész a kormány megbízásából az óvárosi ásutások megtekintésére és az óvár átalakítása s illetőleg renoválása ügyében idékezett.

— *Händl* Vilmos főesperes a múlt hétfőn megjelent a királyi kihallgatáson; köszönetét fejezte ki a királyi kitüntetésért.

— **Kitüntetés.** **Ö** Felsője a király a személye körüli magyar miniszter előterjesztésére a magyar szent korona országának vöröskereszt-egylet fennállásának nagyszázados évfordulója alkalmából, ezen egylet felvirágoztatása érdekében kifejtett buzgó és sikeres működése elismerésül *Farkas István*né született *Kürthy* Piroksa úrnőnek, városi választmányunk elnökekné a II. osztályú Erzsébet rendet adományozta. A hosszú éveken át kifejtett emberbaráti tevékenység elismerése ez a legfelsőbb kitüntetés.

— **Névmagyarosítás.** *Szuczka* Ferenc selmecebányai lakos a maga valamint kiskori gyermekét *Ernő*, *Iloa* és *Margit* vezetéknevét „*Szécsi*”-re magyarosította.

— **Tíz éves találkozó.** *Dr. Acsay* Sándor földm. min. számellenőr felkéri miudazon iskolatársait kik vele 1894. évben Selmecebányán érettségiztek, hogy folyó évi július hó 2-án Selmecebányán megjelenni sziveskedjenek.

— **A bányászok ünnepje.** Mult vasárnap ünnepelték a bányászok az ünnepjét, a vöröfényes szép nyári napon kiváló fénytel és ünneplésséggel. Az ünnepr kivonultak az összes bányászok kohó- és zuzómunkások. Az ünnep reggel 8 órakor kezdődött plébánia templomban zenés művel, melyet *Podhragay* Pál prépost-plébános celebrált fényes sögdélletel. A zenekar *Führer* D-dur miniséjét s *Cziczka* Angela soprán szólót énekelte zenekísérettel. Misse után körmenet volt, mely után a bányászzenekar a Szentháromság-téren térerőzt tartott.

— **Jezsovits Károly ünneplése.** Negyvenkét esztendője tartó tisztességes munkát jutalmazott meg a király, amikor kitüntette *Jezsovits* Károlyt, a lyeumnak mult évben nyugalomba vonult igazgatóját. Negyvenkét esztendője tisztességes munkát becsült meg Selmecebánya közönsége, amikor a mult vasárnapot *Jezsovits* Károly napjává tette, igazán becsessé tevén előtte azt a kitüntetést, amelyet ő is tudja, mi is tudjuk, igazán megérdemelt.

Negyvenkét esztendője tanítani a tudományt és nevelni a hazának, a társadalomnak igazi, derék férfiakat több mint a kötelesség mindennapos értelemben vett teljesítése, érdem az, mely megkülönböztet becsülettel és tisztelettel jár.

Ennek a megbecsülésnek és tiszteletnek adott Selmecebánya közönsége kifejezést a mult vasárnapon, amikor közvacsorára gyűlt össze a közönség színe-java a *Jezsovits* Károly tiszteletére.

Este 8 órakor közel százötven tiszteelő volt együtt az ünneplőnek a *Vigadó* nagytermében. Képviselő volt a város minden intézete, hivatala, s rang és osztály különbség nélkül megjelent, aki csak lehetne, hogy megjelenésével kifejezést adjon a kitüntetés fölött ezéközörméne.

A vacsora elején *Sztányai* József kir. tanácsos polgármester emelkedett szólásra s a töle megszokott ékesszóalással először a királyra tritett poharat s majd az ünnepelet éltette, méltatván a tan- és közügy terén szerzett érdemeit.

Heinicz Hugó orsz. képviselő, az ünneplőnek 35 év előtt tanítványa a közönség és volt tanítványai nevében üdvözölte hosszabb s igen szép beszéddel a lyeumnak volt igazgatóját.

Király *Ernő* a lyeumnak jelenlegi igazgatója a lyeumi tanári kar, *Vadas* Jenő főerdőfőnöke, az akadémia igazgatója ugys mint tanítványa az akadémia nevében, *Toth* Imre bányakerületi főorvos mint igazgató, *Horváth* Kálmán rendőrfőkapitány, volt tanítványa

ben, akik a szerelmet s az asszonyt komolyan veszik. Ezért maradt meg csaknem egy esztendő tartózkodó, remegő szerelmesnek. Olyan érdekes volt ez a komoly, meglelt férfi, amikor remegve, változáva ment *Beek* Főbiásné látogatására. Mint egy szerelmes kis diáknak, úgy ellágyult a hangja, úgy megregett az szíve, amikor a szép asszonnyal beszélgetett! . . .

Hetyey Lídia járatosabb volt a szerelem művészetében . . . Ő az asszony mindég járatosabb! . . . Az ő szerelmébe is, mint minden asszony szerelmébe, vegyült jóskánál számítás, dacára hogy szerette *Baráth* Elemért. Unni is kezdte már annak hidegségét. De mit tehetett . . . Az asszony alkalmat ad, de megvárja, hogy a férfi tegye meg az első lépést a hódításhoz s a vallomáshoz.

Talán hiúságból teszi ezt. vagy talán azért, mert az asszony inuagat valójával szereti, hogy legyőzöttnek látszódjék, amikor már az erős férfit leigazta a leghatalmasabb szenvedély a szerelem . . . A nő megvárja, hogy meghódítsák . . . Talán mi férfiak is megköveteljük ezt tőle . . . Az, hogy a nő először valljon szerelmet, csak ábrándozó írők érzelgő regényeiben fordul elő. Talán a férfiak sem teszik a szerelmet nem titkoló nő! .? A köztudatban gyökeredzik, hogy az a nő, amelyik megvallja felfogás, melyhez csökönynösen ragaszkodik az elavult elveken nyugvó társadalom.

A nő épen úgy nem vesz nőieségéből, ha tisztá, ártatlan szerelmet megvallja, mint a férfi felfogásából. S ha minden leány elárulhatná szívének rejteit érzelmét, talán kevesebb bukkott asszony lenne, talán nem lenne olyan ritka a boldog családi élet . . .

Hetyey Lídia tipikus asszony volt, sem nem kacérbab, sem nem rosszabb, mint a legűbb, tehát várt epedve, fédes reménységgel a *Baráth* Elemér vallomására . . .

Hányszor készül az ember, mikor szerelmes, a vallomásra! . . . Őthonon szépen elgondolja, hogy mit fog mondani. De a tethelyen nyelvének akad a szó . . . Gyáva, ügyetlen az ember egy kicsinyt, ha mélyen, vagy ha először szerelmes. Talán ezért kísért olyan soká némiéjük szerelmének az emléke? . . .

Baráth Elemér is ki tudja meddig habozott volna, hogy megvallja szerelmét, ha bele nem sodorja az asszonyt karjaiba egy lázas, önfeléd pillanat . . .

Május elején volt . . . Az égnek kéjjel bárányfellegek . . . A levegőben az enyhe szellő mámorító illatot s virágot hőmplyögött . . . A napugár csokolgatta a féső bíbimbókat s az összeütő virágos ágakat. A természet tele volt ábrárral, illattal, dallal, vágygyal, szomjazó szerelmmel . . . És a szép asszony, meg a hallgatag

férfi szívében is magasabbra csapott a szerelmi láng . . . Ott ültek a park félreeső zugában egy virágzó fa alatt eltelve egymásnak nézésével . . . Az asszony csicseregett, a férfi hallgatott. A szerény másról beszélt, de azt érezte, amikor a férfi hallgatott . . .

A férfi fölállt a fehér kerti székről. Menni készült. Az asszony odanyújtotta neki puha, forró, formás kezét. A férfi rálehelte a finom, rózsaszínű bõrre izzó ajakának esőkját. Aztán nagy, értelmes, szürke szemekinek követelő tekintetét belemélyesztette az asszony lázasan villogó, haragokkó szempárjába . . . A szemek megérették egymást. Az asszony szempillái alól epedő, esengő vagy repült a férfi fölé. A férfi habozott. El akarta eresztani az asszony remegő kezét. Az asszony félve huzta magához marasztaló a férfi csontos, erős ujjait . . . A két váll megérintette egymást. Az asszony gyömbölyű nyaka, szép feje odahánytatott a férfi széles vállára és a két szomjaz, lhebő ajk bárosnyos szíle összeért, a két ziháló kebel pihegése egy pillanatra befelult a sóvárgó szerellem első, legédesebb esőkjába . . .

Asszonyok! kiket szerellem láncol férjetekekhez asszonyok! kik megörzítetek — ha lemondás árán is — az esküvel fogadott hitvesi hűséget, ne vesétek meg nemeteknek . . . bűnös asszonyok! A bűnös asszonyok inkább szájalmat érdemel, mi n

mint szeretettel tanító jeles tanárt éltette az ünnepeltet.

Jezsovits Károly láthatólag meglehetősen mondott köszönetet az ünnepeltésért. Mint a természetnek nagy barátja életében sok magaslaton járt — mondá — ilyen magaslaton azonban, minőt ma ért el polgártársai és volt tanítványai becsülésében, nem volt még. Büszkesége ez az ünnepeltetés s az öröme az a megnyilvánulása, amely őt kitüntetésé alkalmából érte, s becsessé teszi előtte kitüntetését is, mert látja, hogy 42 évi munkássága nem volt hiábavaló s tanítási és nevelési módszere, amelyet nem a rideg paragrafusok, de ezse és szíve vezettek, bevált.

Szép beszédjét, mely igen sok életbölcseleti s megszívlelendő kijelentést tartalmazott, lelkes éljenzéssel fogadták az ünnepelők.

Baán Elemér kir. közjegyző Jezsovits Károlyt, Szántyai Józsefet és Heincz Hugót köszönti fel mint Selmecebányai városnak igaz tanácsosait, tanácsadóit.

Marschalkó Gyula mint volt iskolatársa üdvözlö az ünnepeltet, Vitális István az ünnepelt igazgató volt tanítványát, Heincz Hugó a város polgárságát, Vörösi Ferenc Jezsovits Károlyt élteti, kívánva, hogy közhasznú munkásságát sokáig folytassa.

Lelkes hangulatban sok köszöntő hangzott még el s a Balogh Laci zenéje mellett a késő éjjeli órákig együtt volt az ünnepelő közönség.

— **A F. M. K. E. 202. számú gyűjtőperszelye** mely a kaszinóban van elhelyezve, e hó 6-án felbontott és 22 K 66 f (találattal benne), e perszelyt a folyó évben már másodszor bontották föl. Vajha a többi gyűjtőperszelyben is így gyűlnének a fillérek!

— **Évzáró vizsgák a gymnásiumban.** A római katolikus királyi nagygymnasiumban az évzáró vizsgálatok e hó 15-én kezdődnek és 22-ig tartanak. A tornavizsga jövő csütörtökön délután lesz az óvári tornateremben. A gymnasium igazgatóság a vizsgákra ez uton is megbíja a szülőket és a tanügynek érdeklődő barátait.

— **Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület** igazgató-tanácsa mult kedden ülést tartott, melyen elhatározták, hogy az idei közgyűlést szeptember 25. és 26-án Budapesten tartják meg. A közgyűlés fontos tárgya lesz a bányatörvényjavaslat megvitatása. Az igazgató-tanács feliratot fog intézni a közoktatásügyi miniszterhez és kérni fogja, hogy a vajdahunyadi várat engedje át a szervezendő erdélyi bányászati

megvétel. Az asszony először boldogtalan, csak azután lesz bűnös... A boldogtalan bűnös asszonyt meg inkább szánni kell, mint megvetni. A legszebb emberi erény a megbocsátás és a szánalom.

Baráth Elemér föltette magában, hogy azután a részegítő csók után nem megy el többé Beck Tóbiásnéhoz. «Máskan a feleségét szeretni gyálzatosság... De ezt csak addig hajtogatta elméjében, amíg a váruv-várt óra el nem jött... Az utolsó pillanatban mindég megingott. Nem is könnyű dolog az, hogy az ember eldobja magától egy szép asszony ölére tárj karját, csupán azért, mert máskan a felesége s mert így kívánja a lársadalmi rend és az aszkéta erény... Kevés férfi képes erre... Hiába! A művelődés még mindig nem bír meg bennünk a képre vadászó állattal... A szerelmi gyönyörűség még mindenneknél hatalmasabb...»

Baráth Elemér gyűlölte magában ezt az állatot, mely vadul tör a vágyait után semmibe nem véve az erkölcsi törvényt. Most, amikor ötdöször ment föl a park hátulsó részén kanyargó főnyves uton, még jobban megundorodott magától s eltökélte, hogy másként fog cselekedni, nemesebben, férfiasabban, mint a férfiak nagy tömege.

A villa hátulsó ajtajától vezet folyosón

és kohászati muzeum céljaira. Ebben a muzeumban a bunyadi megyei régészeti társulat által gyűjtött rendkívül becses anyagot helyeznek el.

— **Segélyek erdősítettek gyermekeiknek.** A földmívelési miniszterium szolgálatai ügykörihez tartozó állami erdősítetek gyermekeinek nevelését segélyző alapról az 1904/1905-iki tanévre a szabályzat értelmében a segélyek folyó év június hóban osztanak ki. Az évi segélyösszeg a tanév folyama alatt 10 (tíz) egyenlő havi részben szolgáltatják ki. A kérények július 8-ig az «állami erdősítetek gyermekeinek nevelését segélyzőalapról intéző bizottsághoz» (m. kir. földmívelésügyi miniszterium, erdészeti főosztály) küldendők be.

— Az „**Akadémiai Athlétika Club**» folyó hó 2-án és 5-én tartotta ez idei atletikai versenyét. A versenyek minűnen képen jól sikerültek, az egyes versenyeredmények nagyon jók és bájtan kimerülék mondani, hogyha a klubnak saját, megfelelő sportpályája volna, rövid idő alatt egyike lenne a legálisabb vidéki sportegyesületeknek. Versenyeredmények: 80 méteres futás. I. Egyed, II. Kalmár. — Sílydobás [□]-ból. I. László 1062 m. II. Wild 1016 m. III. Erő 1006 m. — Fávölvgrás (földről) I. Bertram 5-92 m. II. Egyed.

— Magasugrás (földről) I. Br. Marschall 150 m. II. Müller, Bertram, 150 m. — Discosvetés I. Müller 3375 m. II. László. — Rudugrás (földről) I. Wild 276 m. II. Rydöl. — Fűleslabda hajtás, hiteliszett labdával. I. Müller 4835 m. II. Bertram. — 3000 m. futás. I. Márkos, II. Rössler. — 2000 m. gyaloglás. I. Strausz, II. Schich. — 402 1/4 m. futás. I. Wild, II. Br. Marschall. A verseny után a club I. és II. football csapata szép és korrekt játékot mutatott be. — Az egyes versenyszámok alatt az akadémiai zenekar játszott, nagyban hozzájárulva a verseny sikeréhez. A football mátech után a club tiszteletbeli elnöke, Hermann Miksa, bányatanácsos, akadémiai tanár, lelkes, buzditó szavak kíséretében kiosztotta az érmeket.

— **Közgyűlés.** A törvényhatósági bizottság e havi rendes közgyűlését a jövő héten kedden délután tartja. A gyűlés tárgyszorozata lapunk ma számának hivatalos részében van.

— **A selmecebányai teközó egyület** folyó évi június hó 18-án tartja ez évi rendes közgyűlést saját kerti helyiségében. A tavaszi díjtékezés június 25-én délután 5 órakor kezdődik. A játékba való belépés határideje délutáni 6 óra.

— **A lyeum tornavizsgája** folyó hó 7-én volt. Az ifjuság négyes sorokban vonult le a ma-

keresztül Baráth Elemér a szép asszony illatos szökődjába ment. Lidia ott várt reá egy hintaszékben. A rózsaszínű, áttört, selyem pongolya ingerlően simul természetnek művészi idomaihoz.

A fiatal mérnököt elfogta a vágy, hogy karjaiba zárja a szép asszonyt, de elhatározása ott lebegett szeme előtt s leküzdötte a csábítást. Hídegen kezelt csókot Beck Tóbiásnénak s lábait el kuporodott egy zsámolyra.

Az asszony nem volt elkészülve arra a hidegségre. Szemében ott izzott a vágy, a csábító, ingerlő csóknak a vágya... De várt, mert az asszonynak — a nők felfogása szerint — soha nem szabad kínálni a csókját, hanem, hogy megtartsa a csélséps férfi szívét, minden csóknál újra, meg újra meg kell hódítatnia magát...
Baráth Elemér megfogta az asszony kezét. Mélyen a szemébe nézett s mintegy gondolatainak folytatása gyanánt beszélni kezdett határozottan, tétorvázás nélkül.

— **Édesem!** Végtelenül szeretlek. Ugy, amint csak egy szenvedélyes lelkű férfi tud szeretni. Mindenne képes lennék érteled. Csak egyet nem tudok megtenni, hogy szeretőd legyek. Nekem minden csókot lopnom kell a te ajkaidról. Minden csóknál arra gondolok, hogy azt egy másik férfi is követelheti te föléd a hitvesi jognál fogva. Ezt nem tudom tovább tűrni. Én nem tudok

forba a hol a következő műsor szerint mutatta be ügyességét. 1. Szabadvagykorlat. (Közös gyakorlat melyben mint a 7 osztály növendékei részt vettek.) 2. Versenyfutás. Győztesek: Teszák Béla I. o. t. Vacsovsky Lajos II. o. t. Dubrovsky János III. o. t. Pospisil Béla IV. o. t. és Teszák János III. éves tanítóképzés. 3. Fűleslabdajáték az V-VI osztály között. Győztes az V. osztály. 4. Sílydobás és magasugrás. A legjobb pontot Moravics József VII. o. t. érte el. A legjobb dobás Pospisil Béla 1160 m. a legjobb ugrás Zvicsics Pálé 170 cm. 5. Turuljáték. Szépen játszották Vacsovsky Lajos és Kervik Rezső. 6. Versenytoránázás. Első: Jarmarska Péter VII. o. t. szép testtartással Pospisil Steiner Aladár VI. o. t. és Mohács Jenő VIII. o. t. A győztesek értékes emléktárgyakat kaptak jutalomul a miket a lyeumi igazgatója osztott ki buzditó szavak kíséretében.

— **A lövöldérről.** Hova-tovább élénkebb az élet a lövöldén. Mult vasárnap délután szaporodott a lövők száma s igen jókán mondható a lövés-eredmény. Ötszázöt lövés közül, 295 találo és 14 mélylövés esett. Mély lövést löttek Liha Antal egy, Günther Frigyes kettő, Becse Gergely öf. Sugár Gyula öt négyest és egy szöget. Az első díjat Sugár Gyula, a második Becse Gergely, a harmadikat Günther Frigyes nyerte.

— **Hiteliszövetkezeti közgyűlés.** A Selmecebányai iparosok hitelszövetkezete ma délután 3 órakor tartja ez évi rendes közgyűlését a Zsembery-féle házban levő saját helyiségében.

— **Éjjeli esendzavarások** voltak e héten és pedig olyanok, hogy az alvó lakosok ijedve ugáltak ki ágyaikból és sorban nyitkát az ablakok, melyekből ijedt arcok néztek ki, keresvén a baj okát. Azt hitték, hogy tűz vagy lázadás van. Felhívtuk a rendőrséget figyelmeztető és békés polgárok érdekében, hogy erőlyesebben lépjen fel az ilyen esendzavarókkal szemben, a kik lármázások mellett a mások vagyonaft sem kímélik és így a büntető törvénykönyv §§-ait is alkalmazni kellene rájuk. A többi között a Metropole szállodán levő hirdetési táblát is leszakították és azt utalatos módon berondítva az út közepére dobták. De felhívtuk a rendőrség figyelmét az ugynevezett «békák»-ra is, melyeket megdondtan egyének úgy éjjel, mint nappal az utcákon eldobnak és gyönyörködnek a többszörös lövésekben, midőn a meggyújtott «békák» széppattannak. Veszélyes játék ez a mi szók utcáinkban, a hol nagy tűzveszélynek és egyéb szerencsétlenségeknek lehet okozója. Talán ezen is lehetne segíteni az 1879. évi 40. t.-c. 115. §-ának szigorú alkalmazásával.

senkivel osztokodni a szerelmem még akkor sem, ha a nagyobbik, edesebbik rész nekem jty. áll. Jőj velem. Légy az énnyem egészen. Légy az én feleségem. Nem tudom elviselni, hogy te én előttem egy félrelépett asszony légy. Érts meg. Jőj velem az én egyszerű házamba. A férfi szorongva leste a feleletet az asszony ajkán. Esdre, kércen nézett reá nagy, értelmes, szürke szemével.

Az asszony eleinte csodálkozva nézett Baráth Elemérre. Nem tudta megérteni ezt a hirtelen fordulatot. Nem ismerte a fiatal mérnök fenkőit gondolkozását... Azután elkezdett gondolkodni. Tetszett a hüségának, hogy az a férfi, akit annyira szeret, nemcsak szeretőjének akarja őt, hanem hitestársának. És ettől a gondolattól felmelegedett a szíve... Nyakába akart borulni. De eszébe jutottak a szükségesben, nélkülözésben átélte leányévek. Fölmerült előtte mostani helyzetének boldog gondatlansága. Féli, megborzongott arra a gondolatra, hogy a fiatal mérnöknek oldálna el kell majd mondania mostani jólétének élvezeteiről. Még talán arra is gondolott, hogy elem Beck Tóbiás felesége is megtarthatta Baráth Elemér szerelmét. Ő nem irtózott ettől a gondolattól. Majd megszólalt. Hangjában benne rezgett a csábítás minden varázsa.

— **Kedvesem!** Lehetetlen. Ha feleségem len-

— A Klingertárolai uszodák már megnyitottak; a kedvező meleg idő folytán újból megindult az uszodai élet; csapatostul jár a közönség a rendkörpántányására, a hol az időnyjegyek adatait ki Kivánatosnak tartjuk azonban azt, hogy néha-néha rendőr-járőrök járnának a tó körül, mert ott sok helytelen dolog történik, a mi ellen az ott furdók védekezni nem tudnak; így hogy többet ne említsünk, sokszor látunk a parton vetköző férfiakat, pedig ez tiltra van; sokszor láttuk azt, hogy a hegyről kőveket dobálnak le a tóba, sőt az ott lévő szolgákat is a panaszokkal, hogy akármikor adó jön nagyobb csapat férfi és ezek minden fizetés nélkül a szolga tiltakozása dacára bemennek a kabinokba, ezeket lefogják, megfürödnek és azután elmennek; az ott lévő asszony persze nem mer velük kibújni, mert fél a veréstől. Jó volna talán, ha a közeli erdőkészen tartózkodnék a rendőr-kirendeltség és csak a szolga szipjeltésére jönnének a tóhoz megrendszábolozni ilyen különböző alakokat.

— **Tarka Szinpad***. Mint értesülünk, élvézetes két estével meg folyó hó 24-én és 25-én a Tarka Szinpad városunk műpártoló közönségét. A vezetőség, melynek e téren való tapasztalatai és szakaszeri ismeretei a sikert már biztosított, terjedelmes és felelőbb változat s tárgy-sorozatát állított egybe, mely élvézet és szórakozás tekintetben még a legkényesebb igényeknek is megfelelő látszik. Az egybeállítás egyébiránt a következő. 1. Prolog. 2. Zeneszám. 3. Lepűk meg öket. Vigjáték 1 felvonásban. 4. Zeneszám. 5. Zene automata. 6. Párhaj. Bohózat 1 felvonásban. 7. Zeneszám. 8. Szerelmi várszital. Operette 1 felvonásban. 9. Zeneszám. 10. Helybeli kuplék. 11. Induló. E műsoron való esetleges változtatás jogát magának a rendezőség fentartja. Miután a közönség körében máris felette nagy az érdeklődés, felkérjük az ez alkalommal lelki és szellemileg üdülni chajátok, hogy mindentemmel megelőzve okozta balesetek elkerülése végett jegyeket lehetőleg előre váltsák meg, mely célból a társulat púntárosra Rácz Ágost, délelőtt 12—12-ig a Hungáriás-ban, délután 5—7-ig pedig a tennis-léren a nagyérdemű közönség szolgálataira készen áll.

— **A betegsegélyző-pénztári törvény revíziója.** Dékés vármegye, a Gazd. Tud. s jelenése szerint, feliratban kérte a kereskedelmi minisztert, hogy a betegsegélyezés ügyének bajait novelláris uton orvosolja. A miniszter most arról értesítette a vármegyét, hogy a betegsegélyző-

nék, a világnak alkalmat adnék csipős megjegyzésekre. Hogy így, meg így voltam veled már előbb is. Meg te is másként gondolkodnál félőm ha feleség lennék. Az első alkalommal szememre hánytad, hogy veled megcsaltam Beck Tóbiást. De ha te nem is tenéd ezt, én nem tudnék lemondani a megszokott kényelemről. Az asszony boldogsága kettőtől függ. A gyönyörtől és a gondtalanságtól. Beck Tóbiás a gondtalanságot, te benned taládom gyönyörűségemet. Csak szeress te engem, mint a Beck Tóbiás feleségét. . . .

A szép asszony átakarta ölelni Baráth Elemért. Baráth Elemér távol tartotta az asszonyt egy tiltó mozdulattal. Valami durvát szeretett volna mondani ennek az asszonynak. Erőt vett magán. Nem bántotta meg, mert nagyon szerette. Csak gúnyosan ismételte: Beck Tóbiás adja gondtalanságot, te benned taládom gyönyörűségemet. . . . Szép! . . . Szép!

Az ajtóából még egyszer vissza nézett gúnyosan, lenézően.

— Asszonyom! Jegyezze meg, egy valódi férfi egy asszonynak soha sem lehet szeretője. Más feleségét szeretni gyálatosság!

Ez ezzel ott hagyta Beck Tóbiást.

(Folyt. köv.)

pénztári helyzetét és az 1891. évi XIV. t.-c. hiányait ismeri s reméli, hogy ezeknek orvoslása céljából meliből benyújtandó törvényjavaslatát az országgyűlés még az év folyamán tárgyalás alá fogja venni.

— **Párhaj és orvtámadás.** A lyuceumi majálison történt, hogy egy akadémiai hallgató az összegyűjtött lámpiónok közül elakart egyet vinni, a mi ellen a rendezők tiltakoztak; ő azonban ezen tiltakozás dacára egy lámpiót mégis elvitt, mire a főtáncrendező, Okolicsányi Tibor VII. o. t. deák azt mondta neki, hogy az lopás, ha valamint a tulajdonos ellenzése dacára elvisz valaki; ezen kijelentést Székely Ferenc VII. o. t. deák is magáévá tette. — Másnap két fiatal ember jelent meg a nevezett deákoknál és tőlük lovagias elégtételt kértek; — nem levén azonban megengedve a párhaj a deákok között, ezek az esetet igazgatójuknak jelentették be és lovagias elégtételt nem adtak. Ezt megádván a fentjelzett akadémiai hallgató, este felé az úton megleste Okolicsányi Tibor, deákat és ezt hátulról felpofozta. Az eset megtörtéshöz — azt hisszük — több adat nem szükséges. Az ügy végbefejezést a bíróságnál fog nyerni.

— **A lövészegetés az idei közgyűlésre** e hó 26-án, vasárnapon, délután négy órakor tartja meg a lövedé helyiségében. A közgyűlésre ezután is meghívja az előzős a tagokat.

— **Egyesületi közgyűlés.** A Selmecbánya-rovmai temetkezési és segélyző egyesület az évi rendes közgyűlést máj délután 2 órakor tartja Felső-Rónán a Róza-szálló tánctermében.

— **A bírák létszámának szaporítása.** Az igazságügyminiszter az 1904. évi költségvetésben 163.717 koronával többet kér a személyi járandóságok fedezésére. E föltre a megokolás szerint azért van szükség, mert az ítélőtábla címmel és jelleggel felruházott bírák létszámában 13 bíró-nak nyílik meg igénye az az 1891. XVII. t.-c. 31. §-ában körülírt tizedéves korpólékra (fejenként 500 korona). A bíró állások számát jelentéskéntől gyarapított, főleg azért, mert a törvény-székelnél alkalmazott albró a bírói szervezeti törvények értelmében a fegyelmi esküdtbíró-sági és fellebbviteli tanácsokban részt nem vehet és így a törvényszéki bíró-t nem pótolhatja. Emelk a jegyzői létszámot is. E célból 40 új jegyzői állást létesítenek, ellenben megszüntetnek 47 új jegyzői állást. Itt tehát tulajdonképpen nem a létszám emelése-ről van szó, hanem inkább előlét-telesekről. Szaporítják a telekkönyvvezetők számát és pedig nyolccal. Ez azért szükséges, mert a miniszter a jövő évben több járásbíró-ságot telekkönyvi hatáskörrel fog felruházni. (*Gazd. Tud.-s.)

— **A „Zenélő Magyarország”** zongora és hegedű zeneműgyűjtemény most megjelent XI. évfolyam 11. füzeté a következő szép zeneműgyűjteményeket közli: I. Lengyel Miska »Oh a hadserg» induló kuplé. II. Tobani Tivadar »A vadász álma» és Jagers Traum Valse Intermezzo. III. Ilcove Károly »A csalárm leány» Der wirthin Töchterlein, Ballada-Ballade. IV. gazdag tartalommal jelenik meg, e minden zenekedvelőnek kiváló fontos-ságu zeneműgyűjtemény minden egyes füzeté, úgy, hogy előfizető, az érdemesebb zeneműveket, melyek az év leforgása alatt megjelennek, a havonta kétszer megjelenő füzetben kapják. Előfizetési ára egész évre 24 füzetre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 6 füzetre 3 korona. Előfizetheti a most folyó II. évfolyadra, valamint az előző évfolyamokra is a »Zenélő Magyarország» (Klönker Ede) zeneműkiadóvatalában, Budapesten VIII. József-körút 22-24. hol egyáltalán minden nyomtatásban megjelent zenemű, a legelőszóbban megszereshető.

— **„Az Újság” ajándéka.** A „Mikszáth album” bő tartalmának egy kivonata: bárkinek megkírdi kívánatra ingyen és bérmentve. Az „Újság” kiadóvatala, VII. Kerespeti út 54. — mutatóba. Ez a kivonat eredeti nagyságában bár nyomdaiilag gyönyörű kiállítású, megis csak halvány vázlatá annak a pazar fényel kiállítású vasos díszműnek, mely az illusztráció szerző orokbéni visszaméltóságain kívül, foglalatja művészi alkotások reprodukcióinak és előszógu hazai művészek eredeti képeinek is, a melylyl „Az Újság” az előfizető ezreinek példátlan lelkesesletét és szeretetét legálabb részben iparkodott megidézni.

Újság-ajándék még soha nem idézett elő a közönségnél olyan igaz elismerést és elragadtatást, mint „Az én kortársam” című Mikszáth album. Erre val az erekre nemcsak napról-napra a kiadóvatalhoz érkező büzdító, dícsérő levél, de leginkább az az érvedtetés tény, hogy „Az Újság”-hoz szegődő, „Az Újság” zászlaja alá csoportosuló új hírek részére már nem felt a Mikszáth album első kiadásából és így kénytelen volt „Az Újság” politikai napilap egy második kiadást rendezni, hogy a tömegesen érkező új előfizetőkkel szemben is lerohassa szeretetének és hálájának ezt az ajándékát.

A „Mikszáth Album” második kiadása szolgáltaja nekünk a kedvező alkalmat, hogy raterajlik olvasóink figyelmét a módjára, melylyel ezt az értékes díszművet „Az Újság”-előfizetőre révén teljesen díjtalanul és könnyű szerrel megszerezheti.

Felösleges megjegyeznünk, hogy a „Mikszáth Album” második kiadása csak tartalom, annak pazar kibőlés tekintetében teljesen azonos az első kiadással és így minden új előfizetőnek, a ki félve egyszerűen fizet elő „Az Újság”-ra, vagy félve kötelezettséggel akar negyedévenként, akár havonként fizet elő, módjában van az előfizetési összeg beküldése után azonnal megkapni ezt a gyönyörű ajándékot, mely éleves a könyvszerzőknek, vagy asztalnak, a hova kerül — és lelket gyönyörködtető olvasmányja annak, a ki végig lapozza.

A „Mikszáth Album” könyvszerzők előfordalomban nem kerül és sehogy másképp meg nem szereshető, mint „Az Újság” független politikai napilap előfizetőre révén.

A ki postautalvánnyal már most beküldi az előfizetést — jülüs hó 1-étől számítva, — ha csak egy hónapra is, azaz a kötelezettséggel, hogy félévig járati fogja „Az Újság”-politikai napilap, annak már most az előfizetési összeg beérkezése után azonnal megindítja „Az Újság” kiadóvatala a lapot és megküldi „Az Újság” ajándékát, a „Mikszáth Album”-ot. Miután így feleslegesen válik a mutatóvánszámkeres, a legelőszóbban az előfizetési összeg július hó 1-étől számítva postautalvánnyal már most beküldeni, hogy a lapot és az ajándékot azonnal megindíthassák. Nyáron az egész furdóval alatt az előfizetői kívánására a lapot bármilyen utána küldi, még akkor is, ha többször változtatják tartózkodási helyüket.

„Az Újság” független politikai napilap előfizetési ára:
Egy hónapra 2 K 40 f.
Negyed évre 7 „ —
Fél évre 14 „ —
Egész évre 28 „ —
Megrendelés cím: „Az Újság” kiadóvatala, Budapest, VII. ker., Kerespeti-út, 54. szám.

Közérdekű dal.

Szerkesztő úr! En még Selmeceen Soli nem aludtam ki magam. Szerkesztő úr! Féljél Selmeceen Rettenetes egy láma van.

Azaz nem **egy**, hanem számtalan . . .
Tizenkettőt reggelizik.
A mutató „arany ifjúság”
Ordít, amint **éte** telik . . .

Reggelj meg, ha fáradt szemünkre
Bámulás az elő szón.
Örültesen győsztyúznak
Nem egyszer a leányvaron.

Togo admirál nem piffogott
Ély sírján Forth-Arthur körül
S e fűnkötő lármának
A selmecei lakos örül.

Hogyne? Ilyen poent üdvöz
Ágynya még Japánnaq sinist . . .
A világon tan csak Selmeceen
Van bírókötés az a kincs . . .

Szerkesztő úr! Az ég álja meg.
Kérje föl a rendőrséget,
Ennek a pokoli lármának
Vessen valahára véget.

Hogya esemend csinál, Togónál
Fenyesebb diadalt arat,
Adjon ágynak, ifjúságnak
Hanyogó! vagy **székfoszvat** . . .

NYILT-TÉR.*

* E rovat alatt közöltéktr nem felelős a szerk.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazon t. barátaink és ismerőseink, kik feltehetően emlekké évek anyánk temetésén való részvételük által fájdalunkat enyhíteni igyekeztek, ez uton is leghálásabb köszönetünket.

A gyászolók nevében:
Gverk Mihály és Károly.

